Gemeenteraad

Aan de gemeenteraad

Dienst/afdeling: Team BA-OOV

Onderwerp: Kadernota 2026 Veiligheidsregio Brabant-Noord

Wat adviseert het college te besluiten?

1. De volgende zienswijze te geven op de Kadernota 2026 van Veiligheidsregio Brabant-Noord:
- We ondersteunen de beleidslijn uit de kaderbrief, maar zijn negatief over het gedeelte van de voorgestelde verhoging van de inwonerbijdrage vanwege het onderdeel onontkoombare ontwikkeling Brandweerzorg. Voor deze ontwikkeling is geen dekking binnen de huidige begroting en daarom adviseren we in de zienswijze op te nemen dat andersoortige oplossing eerst in beeld moeten worden gebracht door de Veiligheidsregio.
- In 2026 krijgen gemeenten te maken met een hoge korting op het gemeentefonds. We adviseren in de zienswijze hiervoor aandacht te vragen. We adviseren op te nemen om de bijdrage van 2025 als uitgangspunt te hanteren voor 2026 zodat de bijdrage van de gemeente gelijk blijft. We gaan ervan uit dat de GR zelf de loon- en prijsstijgingen opvangt met ombuigingen en de inhoudelijke keuzes inzichtelijk maakt.

Wat is de aanleiding voor dit advies?

Het bestuur van de Veiligheidsregio Brabant-Noord vraagt de deelnemende gemeenteraden op grond van artikel 34b van de Wet gemeenschappelijke regelingen hun zienswijze te geven op de Kaderbrief 2026.

Het algemeen bestuur beslist op 20 maart 2025 over de Kaderbrief 2026. Het algemeen bestuur betrekt alle zienswijzen in deze besluitvorming. In de zienswijzen geven de gemeenteraden hun mening over de concept kaderbrief. De deelnemende gemeenten kunnen zo invloed uitoefenen op het beleid en de (inwoner)bijdrage van de gemeenschappelijke regeling. De gemeenteraden worden verzocht om uiterlijk 6 maart 2025 hun zienswijzen te geven.

Welk resultaat willen we bereiken?

Met de vaststelling van de zienswijze ondersteunt uw raad de beleidslijn uit de Kaderbrief 2026. Uw raad geeft een negatieve zienswijze op het gedeelte van de voorgestelde verhoging van de inwonerbijdrage vanwege het onderdeel onontkoombare ontwikkeling Brandweerzorg en ook op de voorgenomen indexering 2026.

Veiligheidsregio Brabant-Noord is de organisatie voor crisisbeheersing en de brandweer in onze regio. De Veiligheidsregio werkt aan het succesvol voorkomen, voorbereiden en

bestrijden van branden, crisis en incidenten. Met elkaar werken we aan een veilige Brabantse leefomgeving. Basis voor de beleidsuitvoering is het Beleidsplan 2024-2027 'Samenwerken aan veerkracht en veiligheid' van Veiligheidsregio Brabant-Noord.
De Kaderbrief 2026 beschrijft de algemene beleidsmatige en financiële kaders waarbinnen het beleidsplan wordt uitgevoerd en is de voorloper van de Programmabegroting 2026. De beleidsmatige ontwikkelingen zijn een uitwerking van het Beleidsplan 2024-2027 en passen binnen de bestaande inhoudelijke en financiële kaders. De kaderbrief omvat ook een onontkoombare ontwikkeling waarvoor geen dekking is gevonden binnen de huidige begroting. Gezien uw eerdere zienswijze bij het beleidsplan, waarbij aangegeven is bij een onbalans de ambities uit het Beleidsplan 2024-2027 te heroverwegen, wordt geadviseerd om over het gedeelte van de verhoging van de inwonerbijdrage vanwege het onderdeel onontkoombare ontwikkeling Brandweerzorg een negatieve zienswijze te geven. Nu er geen structurele dekking gevonden lijkt te kunnen worden binnen de huidige begroting wordt geadviseerd om eerst andersoortige oplossingen in beeld te brengen, alvorens de inwonerbijdrage te verhogen. Dit is in lijn met de eerdere zienswijze waarin 'toekomstbestendig op orde blijven' centraal stond.

In 2026 komt er een hoge korting vanuit het gemeentefonds (het "ravijnjaar 2026"). Om die reden is het voorstel om bij de gemeenschappelijke regelingen in 2026 geen indexering voor loon- en prijscompensatie toe te passen. Dit is een gezamenlijke afspraak vanuit de coördinerende gemeente Meierijstad ten behoeve van de gemeenschappelijke regelingen.

Welke argumenten zijn er voor dit advies? (=want)

1. **De Kaderbrief 2026 is in lijn met het Beleidsplan 2024-2027**

De kaderbrief sluit aan op het Beleidsplan 2024-2027 'Samenwerken aan veerkracht en veiligheid' en beschrijft de inspanningen op de vier hoofdthema's:

- Voorbereiden op het onbekende
- Klimaat en natuur
- Ongevallen en branden
- Bedreiging vitale en digitale infrastructuur

Deze hoofdthema's sluiten aan op landelijke ontwikkelingen die op onze maatschappij afkomen, zoals de geopolitieke situatie, klimaatverandering en de bedreiging van vitale en digitale infrastructuur. Dit vraagt om maatregelen, ook van de Veiligheidsregio, waaronder:

- Een belangrijke bijdrage aan de versterking van de weerbaarheid en veerkracht van de samenleving;
- Een heroriëntatie op het takenpakket van de brandweer;
- De waarborging van de continuïteit van infrastructuur en de hulpverlening van de Veiligheidsregio.

Dit is een verdere uitwerking van de accenten die ook in de Programmabegroting 2025 zijn opgenomen, naast de uitvoering van het Huisvestingsplan 2024-2027.

2. **De Kaderbrief 2026 bevat geen voorstellen voor nieuw beleid**

Uitgangspunt is dat de ambities uit het beleidsplan en de kaderbrief gerealiseerd worden binnen de inhoudelijke kaders en de prioriteiten vanuit het Risicoprofiel 2024-2027. En dat extra ambities en taken gepaard gaan met expliciete besluitvorming en financiering. Dit komt overeen met de zienswijzen die gemeenteraden hebben uitgebracht rondom het Beleidsplan 2024-2027.

3. **De Kaderbrief 2026 bevat twee onontkoombare ontwikkelingen waardoor een extra bijdrage wordt gevraagd**

De kaderbrief is opgesteld in lijn met uw verzoek (brief van 9 februari 2024 namens alle portefeuillehouders Financiën Regio Noord-Oost Brabant) om met een kritische blik te kijken naar de begroting en verder terughoudend te zijn met nieuwe beleidsvoornemens. In deze kaderbrief is om die reden alleen een 3O-ontwikkeling (onvoorzien, onuitstelbaar en onvermijdbaar) opgenomen, naast de afgesproken indexering van lonen en prijzen. Het gaat om een aanpassing van de 24-uursdienst van de beroepsbrandweer in verband met de realisatie van het tweede loopbaanbeleid conform de arbeidsvoorwaarden en andere ontwikkelingen in wet- en regelgeving en de herwaardering van een aantal bestaande functies zodat deze conform de landelijke methodiek gewaardeerd worden. Op jaarbasis zijn de kosten voor deze ontwikkeling € 406.000. Binnen de huidige begroting is hiervoor geen structurele dekking gevonden, waardoor nu een verhoging van de inwonerbijdrage wordt gevraagd.

In uw zienswijzen bij het Beleidsplan 2024-2027 heeft u het volgende uitgesproken:

> ‘*De raden vertrouwen erop dat de huidige financiële kaders leidend zijn en dat nieuwe taken alleen opgepakt worden wanneer hier ook financiering tegenover staat. In het kader van het toekomstbestendig op orde blijven verwachten raden dat de balans tussen ambities, externe factoren en financiering binnen VRBN nu en in de toekomst bewaakt wordt. En dat VRBN tijdig het bestuur betrekt wanneer deze balans verstoord dreigt te raken, zodat de ambities in het beleidsplan heroverwogen kunnen worden*.’

Gezien deze eerdere zienswijze (‘toekomstbestendig op orde blijven’) zou de Veiligheidsregio niet alleen moeten kijken naar de huidige begroting voor dekking, maar ook naar andersoortige oplossingen, nu er geen structurele dekking gevonden lijkt te kunnen worden. Daarom is in bijgaande concept zienswijze de vraag opgenomen om dit eerst in beeld te brengen.

Wat zijn tegenargumenten of risico’s? (=maar)

1. **De indexering wordt aangepast**

Vorig jaar beschreven we dat de indexeringsmethodiek niet meer passend is gezien onder andere de afwijkingen in CAO-afspraken tussen gemeenten en veiligheidsregio's. Het bestuur heeft dit jaar ingestemd met een gewijzigde vorm van indexering, waarbij er o.a. geen verschil meer wordt gemaakt tussen de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) en de Veiligheidsregio. Ook is ingestemd met de werkwijze om jaarlijks in de voorbereiding op de kaderbrief met de gemeentelijke contactambtenaren af te stemmen hoe met exceptionele prijsstijgingen wordt omgegaan en wat dit betekent voor de gemeentelijke bijdrage. We verwachten hiermee een beter passende indexering toe te kunnen passen.

Gelet op het "ravijnjaar 2026" voor alle gemeenten is het advies om niet in te stemmen met de reguliere indexering 2026 voor loon- en prijsstijgingen, en hiervoor het uitgangspunt te hanteren dat de bijdrage voor 2026 gelijk blijft ten op zichten van 2025. Het is wenselijk om een overzicht van de inhoudelijke keuzes en de gevolgen voor de ambities op te laten stellen door de Veiligheidsregio.

2. **De BDUR wordt mogelijk gekort**

Het Rijk legt vanaf 2026 een korting van 10% op voor specifieke uitkeringen vanuit het Rijk. Dit geldt mogelijk ook voor de landelijke doeluitkering voor veiligheidsregio's (BDUR). Voor Veiligheidsregio Brabant-Noord zou dit betekenen dat circa 1,6% van de inkomsten wegvalt. De minister heeft beloofd dit ongedaan te maken, maar dit is nog niet gebeurd. De Veiligheidsregio ziet daar een financieel risico, maar vertrouwt er vooralsnog op dat dit niet tot bezuinigingen gaat leiden. De ontwikkeling wordt gemonitord en verwacht wordt dat er uiterlijk in mei 2025 een definitief besluit komt. Indien het besluit niet wordt teruggedraaid, dan wordt het begrotingstekort voor 2026 opgelost door het verwachte rekeningresultaat van 2024 en eventueel 2025 in te zetten als overbrugging.

3. **De Veiligheidsregio heeft te maken met exceptionele prijsstijgingen**

In de Kaderbrief wordt opgemerkt dat de Veiligheidsregio nog steeds te maken heeft met exceptionele prijsstijgingen ten aanzien van de kosten van materiële en huisvestingsbudgetten, die de reguliere indexering ver te boven gaan. Dit wordt vooralsnog opgevangen binnen de huidige begroting.

Bijzonderheden

Er zijn geen bijzonderheden voor deze gemeenschappelijke regeling te voorzien.

Risico's

Door de negatieve zienswijzen op de voorgestelde indexering 2026 en de genoemde 3O-ontwikkeling, zijnde de 24-uursdienst van de beroepsbrandweer en de herwaardering van een aantal bestaande functies zodat deze conform de landelijke methodiek wordt gewaardeerd, zullen ambities binnen de VRBN bijgesteld moeten worden.

Waar moeten we rekening mee houden?

a. Financiën

De concept kaderbrief bevat een voorstel om de gemeentelijke bijdrage vanaf 2026 te verhogen in verband met onontkoombare ontwikkelingen als gevolg van het tweede loopbaanbeleid en de herwaardering van de functie brandweercentralist. Het gaat in totaal om een bedrag van € 406.000.

Er wordt uitgegaan van een gemiddelde loon- en prijsindexatie van 4,47% voor de VRBN in 2026. In de Programmabegroting 2026 worden de definitieve indexcijfers verwerkt.

De gemeentelijke bijdragen in 2026 zijn (incl. indexatie):

	Bijdrage gemeenten	**Bijdrage per inwoner**
VRBN (excl. BZ)	€ 52.756.752	€ 77,94
Bevolkingszorg	€ 894.780	€ 1,346
Totaal	€ 53.651.532	€ 79,29

Ten opzichte van de inwonersbijdrage in 2025 van € 74,81 betekent dit een stijging van € 4,48 in verband met de verhogingen voortkomend uit de Programmabegroting 2024 (waaronder het meerjarige huisvestingsplan € 0,51), indexering (€ 3,37) en de verhoging in verband met de onontkoombare ontwikkelingen (€ 0,60).

Voor onze gemeente komt de totale bijdrage voor 2026 daarmee uit op € 7.502.844. Ten opzichte van raming 2025 is dit een verhoging van de bijdrage van € 393.511.

b. Communicatie

Alle gemeenteraden krijgen de gelegenheid hun zienswijze te geven op de concept Kaderbrief 2026. Uw zienswijze wordt kenbaar gemaakt aan de Veiligheidsregio Brabant-Noord zodat deze betrokken kan worden bij de besluitvorming door het algemeen bestuur op 20 maart 2025.

c. Overlegd met

Er is overlegd met de gemeenten in de regio, waaronder coördinerende gemeente Meijerijstad, over de concept kadernota.

Bijlagen

1. Beleidsplan 2024-2027 'Samenwerken aan veerkracht en veiligheid', vastgesteld door het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio op 30 november 2023 (incl. zienswijzetraject gemeenteraden).

   Het beleidsplan beschrijft de plannen, ambities en voornemens van de Veiligheidsregio voor de periode tot en met 2027.

2. Programmabegroting 2024, vastgesteld door het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio op 29 juni 2023 (incl. zienswijzetraject gemeenteraden).

   In de Programmabegroting 2024 zijn versterkingen opgenomen voor crisisbeheersing, verbeteren van de informatie-organisatie, behouden van vakmanschap. Daarnaast is het Huisvestingsplan 2024-2027 hierin verwerkt.

   Door deze ontwikkelingen wordt de komende jaren tot en met 2027 de inwonersbijdrage per gemeente elk jaar verhoogd conform vaststelling van de Programmabegroting 2024.

Samenvatting

Het bestuur van de Veiligheidsregio Brabant-Noord vraagt de deelnemende gemeenteraden op grond van artikel 34b van de Wet gemeenschappelijke regelingen hun zienswijze te geven op de Kaderbrief 2026. Het algemeen bestuur beslist op 20 maart 2025 over de Kaderbrief 2026. Het algemeen bestuur betrekt alle zienswijzen in deze besluitvorming. In de zienswijzen geven de gemeenteraden hun mening over de kaderbrief. De deelnemende gemeenten kunnen zo invloed uitoefenen op het beleid en de (inwoner)bijdrage van de gemeenschappelijke regeling. De gemeenteraden worden verzocht om uiterlijk 6 maart 2024 hun zienswijzen te geven.
De Kaderbrief 2026 beschrijft de algemene beleidsmatige en financiële kaders waarbinnen het beleidsplan wordt uitgevoerd en is de voorloper van de Programmabegroting 2026.
Met de vaststelling van de zienswijze ondersteunt de raad de beleidslijn uit de Kaderbrief 2026. De raad verzoekt de Veiligheidsregio om de beleidsambities te heroverwegen in lijn met de eerdere zienswijze ‘toekomstbestendig op orde blijven’ en de financiële ontwikkelingen.